

BASISCOMPETENTIES 2^E GRAAD DKO - OPLEIDING MUSICEREN

CONTEXT, AUTONOMIE EN VERANTWOORDELIJKHEID VOOR ALLE BASISCOMPETENTIES:

- in een veilige omgeving
- in een goed gestructureerde context met toenemende zelfstandigheid
- (be)geleid door de leerkracht

BASISCOMPETENTIES

- breiden de eigen waarnemings-, belevings- en verbeeldingswereld uit met een focus binnen het domein muziek
- drukken zich op eigen niveau op een persoonlijke wijze artistiek uit
- uiten authentieke beleving binnen het domein muziek
- verkennen en ontwikkelen pistes die verband houden met persoonlijke voorkeuren
- stellen zich ambitieuze, maar realistische doelen
- observeren het eigen leer- en creatieproces en communiceren erover
- tonen vertrouwen in de eigen mogelijkheden en het eigen artistiek parcours

- nemen intuïtief en bewust waar
- kunnen zich verwonderen en verbeelden
- exploreren en experimenteren
- kunnen hun verwondering en fantasie kanaliseren
- kunnen het innerlijke landschap verder ontwikkelen en inzetten
- exploreren betekenis
- staan open voor het innovatieve, het onbekende, het onverwachte, het onzekere*
- kunnen domeinoverschrijdend werken
- kunnen verbeelding, indrukken, ervaringen en emoties creatief musicerend verwerken
- spelen creatief en met durf met muzikale parameters en componenten
- creëren betekenis in werk door verworven inzichten
- tonen creativiteit en initiatief binnen opdrachten en creaties
- kennen de relatie tussen idee, proces en product
- kunnen het gebruik en effect van muziek in hun leefwereld duiden

- benoemen en hanteren met het oog op zingen en spelen:
 - muzikale parameters (hoogte, duur, sterkte, kleur en richting)
 - muzikale componenten (melodie, tonaliteit, metrum, ritme, dynamiek, tempo, klankkleur, vorm en samenklank)
- benoemen basisvaardigheden en hanteren die met het oog op musiceren
- luisteren gericht naar het eigen musiceren
- kan een persoonlijk en passend repertoire samenstellen en verklanken

- komen tot een passende verbeelding/interpretatie
- hebben aandacht voor nauwkeurigheid en afwerking
- hebben affiniteit met andere instrumenten en muziekgenres
- kunnen instrument-technische basisvaardigheden benoemen en beheersen
- kunnen muzikale parameters en –componenten vastleggen
- uiten hun innerlijke voorstellingsvermogen
- kunnen notatie lezen en gericht luisteren bij het musiceren

- tonen muzikaal geheugen bij het musiceren
- maken zich een passende studiemethode eigen

- gaan creatief om met muzikaal materiaal
- kunnen op basis van hun esthetisch vermogen keuzes maken
- gaan doelmatig, duurzaam en veilig om met lichaam, instrument en materiaal

- tonen nieuwsgierigheid voor kunst- en cultuuruitingen
- onderzoeken verschillende muziekstijlen en -genres
- kijken en luisteren actief en onbevangen en halen daar inspiratie uit voor de eigen artistieke praktijk
- stellen vragen over product en proces
- verzamelen inspirerend materiaal

- staan open voor samenwerking en interactie met de ander*
- luisteren en reageren in het samen musiceren
- zoeken evenwicht tussen het ik en de groep
- tonen respect en belangstelling voor de andere en zijn werk*
- gaan constructief om met feedback geven en ontvangen
- kunnen met verschillende rollen in de groep omgaan
- nemen deel aan het culturele leven

- durven zich muzikaal te uiten voor een publiek
- voeren een selectie uit het persoonlijke muziekrepertoire uit
- uiten speelplezier
- kunnen zich concentreren
- presenteren met zin voor afwerking
- kunnen communiceren over hun presentatie
- beheersen elementaire presentatievaardigheden

Referentiekader: oriëntatiekader kunstonderwijs

In overleg met belanghebbenden is in 2011 een oriëntatiekader ontwikkeld voor het kunstonderwijs dat bestaat uit zes clusters. Dat kader dient om de samenhang in het curriculum tussen de verschillende onderwijsvormen en -niveaus te behouden.

individuele gedrevenheid tonen vertrouwen op eigen expressiemogelijkheden en creatieve resultaten willen tonen	creëren en (drang tot) innoveren uit zichzelf en actief artistieke vormgevingen, benaderingen en inzichten aanbrengen	vakdeskundigheid inzetten verworven kunstvormspecifieke kwaliteiten inzetten bij het gebruik van een artistieke uitdrukkingvorm
onderzoeken proces en product analyseren, reflecteren en communiceren erover	relaties bouwen en samenwerken eigen talenten en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijke artistieke doel of project	presenteren proces of product tonen aan een publiek

Voor de tweede graad is de concretisering per oriënterende cluster specifiek uitgewerkt in de basiscompetenties van de opleiding Musiceren.

Leeswijzer basiscompetenties opleiding Musiceren , tweede graad dko

Kunstonderwijs

Mensen volgen een kunstopleiding om zich artistiek te ontplooiën. Het kunstonderwijs zet in op het ontdekken, activeren en versterken van de artistieke aanleg door gerichte competentieontwikkeling. Kinderen, jongeren en volwassenen verwerven er de nodige kennis, vaardigheden en attitudes om zelfstandig als actief kunstbeoefenaar een artistiek proces te kunnen vormgeven.

Deeltijds kunstonderwijs (dko)

Het dko wordt gekenmerkt door een vrijwillige deelname. Het is doelgericht werken aan de ontwikkeling van artistieke competenties in een formele context.

Voor de meeste leerlingen van het dko bestaat het doel van hun opleiding erin kunst te beoefenen in hun vrije tijd, zowel in georganiseerd verband (sector amateurkunsten, jeugdwerk, sociaal cultureel volwassenenwerk ...) als op individuele basis. Daarnaast zijn er leerlingen die als doel hebben zich voor te bereiden op vervolgonderwijs in de kunsten of op de instroom in de arbeidsmarkt.

De structuur van het dko omvat vier graden. Opleidingen bevinden zich in één bepaalde graad. Opleidingen die inhoudelijk op elkaar aansluiten over de verschillende graden, vormen een leertraject. Elke leerling – met een minimale instapleeftijd van zes jaar – kan, afhankelijk van de 'rugzak' met competenties waarmee hij aankomt in het dko, starten in de voor hem aangewezen graad. Na afronding van het leertraject verwerft de leerling een certificaat.

Eigenheid van de opleiding in de tweede graad

In de tweede graad van het dko zijn er vijf opleidingen: Musiceren, Dans, Drama, Mediakunst en Beeld. Leerlingen verdiepen en verruimen hun artistieke uitdrukking in een bepaald domein en in het domeinoverschrijdend werken waarvan de basis in de eerste graad is gelegd.

In de tweede graad opleiding **Musiceren** wordt, via het gekozen instrument of zang, het musiceren intensief en breed verkend. Het versterken van vertrouwen, het exploreren en experimenteren in functie van het kanaliseren van creatieve energie, het ontdekken van persoonlijke voorkeuren, het verwerven van essentiële basisvaardigheden, het initiëren van een onderzoekende houding en het gericht samenwerken zijn kenmerkend voor de tweede graad. Daarmee worden belangrijke fundamenten gelegd om keuze- bekwaam het vervolgtraject aan te vatten.

Alle basiscompetenties moeten – in samenhang - in een bepaalde context met een afgebakende verantwoordelijkheid en autonomie gelezen worden. Voor de basiscompetenties van de tweede graad impliceert dat een veilige omgeving en een gestructureerde context met toenemende zelfstandigheid, waarbij leerlingen (be)geleid worden.

Samenhang curriculum

Woordenlijst

Beleving uiten refereert aan het tonen van zin, plezier, passie, enthousiasme, ... Het adjectief **authentiek** geeft aan dat het belangrijk is dat de beleving geuit wordt vanuit de eigenheid van de leerling. **Persoonlijke beleving uiten** gaat nog een stap verder aangezien zelfkennis (persoonlijkheid, eigenheid, karakter) daarbij actief wordt ingezet.

Exploreren is op ontdekking gaan, ongesystematiseerd verkennen. Het resultaat van een exploratie is kennisverwerving van een deel van het terrein dat betreden is.

Experimenteren geeft aan dat die kennis minstens gedeeltelijk uit de ervaring van het creëren voortkomt.

Met **innerlijk landschap** wordt verwezen naar het mentale en fysieke geheugen. Het bestaat uit intuïtie, inzichten, verbeeldingskracht, ervaringen, verwachtingen, herinneringen, ...

Feedback kan zowel positieve als negatieve respons inhouden. De leerling leert adequaat en constructief feedback te geven.

Het inzicht in **de relatie tussen idee, proces en product** concretiseert zich in de verworven oefenvaardigheden, studievaardigheden en creatieve vaardigheden.

Onder **deelnemen aan het culturele leven** worden activiteiten, zoals voorstellingen, manifestaties en lokale initiatieven begrepen die de artistieke ontplooiing in het gekozen domein onderbouwen. Het deeltijds kunstonderwijs opereert niet in een vacuüm, maar staat in interactie met het socio-cultureel veld en de amateurkunsten.

Zich op eigen niveau op een persoonlijke wijze artistiek uitdrukken impliceert onder andere het aanzetten tot het verklanken van een eigen 'touch' (toets, stijl).

Creatief en met durf spelen met muzikale parameters en componenten is multi-interpreteerbaar: durf als gewaagd, durf als met vertrouwen, Het impliceert dat er verschillende mogelijkheden worden gezien.

Onder **vastleggen van muzikale parameters en –componenten** wordt onder andere noteren en expressief vormgeven (bijvoorbeeld grafische partituur) begrepen. Daarbij wordt gedacht te kunnen omgaan met een partituur waarbij er minder houvast is.

Een **persoonlijk repertoire** refereert aan de eigenheid van de leerling, een **passend repertoire** aan de eigenheid van de tweede graad.

Presentatievaardigheden zijn gebruiken en regels bij het presenteren.

Met **verschillende rollen in de groep kunnen omgaan** houdt in tijdens het samenspelen verschillende rollen in de groep op zich nemen zoals volgen, leiden, initiatief nemen, ...